

Hugleiðingar eftir ferð í Afrika

At verða boðin at vitja eitt so eksotiskt land sum Malawi mitt inni í Afrika, er uppliving, sum ein ikki fær á hvørjum degi. Men upplivingin var sterk og setti spor, sum koma at merkjast, eftir seg

EDVARD JOENSEN

Var fyrri júl 1997 ringdur upp av føroyskum presti, sum spurdi, um eg var á hugaður í einum túri til Malawi í Afrika.

Áðrenn spurningurin var liðugur, var svarið ja. Tað var eingin ivi í míni sál um, at ein slíkan túr letur tú ikki fara frá tær. Slíkt stendur tær kanska bara einaferð í livinum í boði.

Søgan aftan fyrri túrin er tann, at Neyðhjálp Fólka-kirkjunnar, sum rekur hjálpararbeiði í Malawi, hevði boðið nokrum journalistum at siggja, hvaðar peningurin fer, sum fólk lata felagsskapinum. Og av tí, at føroyingar lata rættiliga nógvan pening til neyðhjálp, var hildið rimuligt, at eisini ein føroyskur journalistur var við á túrinum. Hesin kundi so passandi sagt føroyingum frá, hvussu peningur teirra verður nýttur.

Av høvuðsskrivstovuni hjá Neyðhjálp Fólka-kirkjunnar í København verður sagt, at føroyingar í mun til fólkatalið lata »markant« meira pening, enn danir gera.

Ferðing

Tað vóru seks fólk í ferðalagnum, sum fór úr Kastrup við kós móti høvuðsstaðnum í Malawi, Lilongwe. Tey fimm umboðandi informátionsdeildina hjá Neyðhjálp Fólka-kirkjunnar og donsku pressuna. Og so ein einstakur føroyskur tíðindamaður.

Leiðin gekk um London, har bíðað varð ein heilan dag eftir rutuflogfari niður í hjarta Afrika.

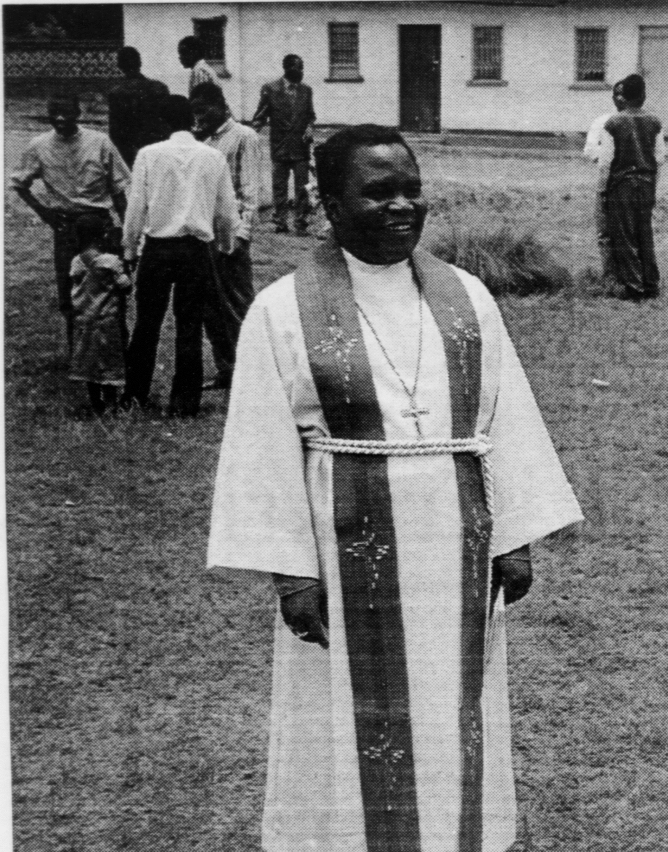
Við so góðari tíð lá væl fyrri at fara úr Gatwick inn í sjálvan London bý at stytta sær stundir. Og bretar tykjast ongar trupuleikar hava av, at flogvøllurin ikki liggur mitt í høvuðsstaðnum. Teir ferðast fegnir langt til tess at náa flogfarinum.

London er ein spennandi býur, har tú kanst fáa, hvat tað skal vera. Tó tóktist, sum ikki bar til at fáa ordiligt kaffi.

Og var tað ringt í London, var hvaðna verri umboð á risastóra flogfarinum hjá British Airways, sum í 14 tímar flutti okkum úr London um Harare í Zimbabwe og Lusaka í Zambia til Lilongwe í Malawi.

Kaffi har umboð var rætt og slætt ikki munnerandi. Men so var tænanast annars so mikið betri. Og ein sannad í enn einaferð, at bretar duga at gera te.

Hóast langa flogtúrurin var hann ikki troyttandi, og av tí, at ferðast varð mestsum upp og niður, tíðarmunurin

Joseph Bvumbwe biskupur
uttan fyrri kirkjuna
(Mynd Edvard Joensen)

Hetta helt øðrum smákyktum burtur.

Ávarða var í móti sjúkum, sum standast av millum øðrum flugubutum. So útgerðin, sum við var, var merkt av hesum. Flugnet at breiða yvir songina, og balsam at smyrja upp á seg. Tað luktaði av citrón langt burtur, hvørja ferð, farið varð út eftir skýming.

Ørvísi guðstænasta

Vit komu til Lilongwe leygardag seinnaftur. Og av tí, at vit vitjaðu kirkjuligar felagsskapir, var sjálvsagt, at sunnudagurin byrjaði við guðstænastu í luthersku kirkjuni í Lilongwe.

Sjálv liturgin líktist teirri, ein var vanur við í Vesturkirkjuni. Væl bar til at fylgja við trúarjáltan, Faðirvár og slíkum, hóast ikki eitt einasta orð var skiljandi. Tulkurin, Patricia, váttaði fyrri mær aftan á guðstænastuna, at tað var, sum eg hevði hildið meg skilja.

Tað var týðuligt, at gingið varð nógv upp í sangin. Og hóast einki orgul var, so varð sungið so í hesum lítla bliktaða betongrúminum, at meinigheiti í Vesturkirkjuni átti at blinka av øvund. Tvey kór, sum hvørt sang betri enn annað. Og fólk livdu við. Har svingaði.

Fyrri mær minti tað ikki sørt um føroyskan dans, har ein skipaði, og restin so tók undir. Ein kvinna í fremsta stóli sang líkasum eina reglu, og so tóku hini undir og sungu tað sama.

Tað, eg serliga legði merki til við hesum fólkinum, var, at har vóru mest bara ung fólk og børn. Gamalt fólk var einki at siggja. Um tað var tí, at livaldurin er so lágur í landinum, er ikki til at siga. Men hugsandi er, at av tí, at kirkjan rekur skúla, kann tað vera, at hetta eru fólk, sum hava ella hava havt tilknýti til skúlan, sum koma aftur.

Tað var biskupurin sjálvur, Joseph Bvumbwe, sum prædikað hendan dagin. Og sum skiltist var tað tí, at fremmandir gestir vóru komnir á vitjan.

Bisnur prædikaði á enskum, so vit skuldu skilja, meðan ein prestur so umsetti til lokala málið, Chichewa.

Hetta var sætta sunnudag eftir trettanda, og teksturin var frá Matteusi 20 um bønarmenninar í víngarðinum.

Og meðan eg sat og lýddi á øðru biskups, skilti eg, at her hevði lýsingin av monnum, sum stóðu fyrri enki á torginum annan týðning, enn heima. Tí her niðri stóðu teir í trunks á torginum. Og var einki at vinna, var einki at bita. Einki ALS at fara til.

Men tað, sum festi seg mest, vóru ørini um, at tað er líka mikið, um tú verður biðin til arbeiðis klokkan sjei, níggju, ellivu, tvey ella fimm.

Tað, sum um ræður, segði bisnur, er, at tú er til reidar,

er bara tveir tímar úr London, vóru vit rímuliga væl fyrri, tá vit lendu í Afrika.

Fryntligt fólk

Eg kendi meg hjartaliga vælkomnan longu frá fyrsta handtaki í floghavnini í Lilongwe.

Ein smílandi afrikanari kom at taka í móti okkum. Leiðari fyrri ferðini, informátionsmedarbeiðarin hjá Neyðhjálp Fólka-kirkjunnar í København, hevði verið einar fimm-seks ferðir áður í Malawi, so teir báðir kendust.

Hesin fryntligi afrikanarin, sum vit seinni mest nevndu »grinebideren«, er leiðari fyrri felagsskapinum ELDP, sum samstavar við Neyðhjálp Fólka-kirkjunnar. Hann er ættaður úr Tanzania, og er nevndur Dr. Meena.

Saman við honum vóru tveir bilførarar og ein kvinnuligur tulkur, sum fylgdu okkum á ferðini.

Tey tosaðu øll væl enskt.

Dr. Meena, hm., saman við tulkinum Patricia
(Mynd Edvard Joensen)

Men tulkurin skuldi vera við, tá vit skuldu út á bygdirnar at vitja.

Eg havi búið á betri hotelli, má eg siga. Men í mun til, hvat mær var sagt,

áðrenn vit komu niður, var hotellið, vit búðu á, rættiliga gott. Reint og nossligt. Egíð baðirúm, har eitt fyrbein rann á veggnum. Og tað var, sum tað átti at vera.

